

KOROŠEČ

Uredništvo in upravnništvo v Velikovecu.

List izhaja vsak torek in petek.

Naročnina znaša: celoletno 12 K, polletno 6 K, četrtletno 3 K.

Velikovec, 3. avgusta 1920.

Cene inseratom: enostopna petitvrsta ali nje prostor 1 krono. Uradni razglasi po 2 K. Pri naročilu nad 10 objav popust.

Velikanski protestni shod v Borovljah.

Črez 8000 Slovencev in Slovenk iz Rožne doline je prihitelo v nedeljo, 25. julija v Borovlje, da protestirajo proti odpravitvi demarkacijske črte med conama A in B. Groza je spreletavala Nemce in nemčurje ob pogledu na to disciplinirano maso. Mogli so se pač sami prepričati, da bi bilo trikrat gorje za tistega, ki bi se še enkrat predrznil poskusiti kako nasilje nad slovenskim prebivalstvom. Slovenski Gorotan danes ni več to, kar je bil pred letom. Štajerci in Kranjci se lahko pridejo k nam učiti zavednosti in navdušenja.

Govorili so gg. dr. Mišič, dr. Čemer, kaplan Kandut, ga. Čučkova in g. Mahkota, ki je konečno prebral resolucijo (priobčena v naši 58. številki z dne 27. julija). Množica, vprašana, če se strinja z vsebino resolucije, je pritrdila z gromovitim „da“ in na poziv, da naj vsakdo vzdigne roko, ki je za odpošiljatev te resolucije na pristojno mesto, se je v istem trenutku vzdignilo črez 8000 rok.

Impozantina je bila ta manifestacija koroških Slovencev. Pripeljali so se v nepreglednih kolonah krasno okinčanih vozov iz vseh krajev Roža. Vlak, (že tretji ta dopoldan) ki je prišel ob 11. uri, je bil tako natlačeno poln, da so sedeli ljudje po strehah, pa je moral iti še enkrat nazaj. Pripeljal jih je zopet črez 1000. Ti so potem prikorokali z godbo na čelu na že natlačeno polni obširni borovcljski trg. Kolone Selanov in Slov. Plajberžanov so kakor disciplinirani regimenti prikorakale od vseh strani na trg. Bila je to slika, kakoršne še Rož ni videl. Kakor se je manifestacija resno začela, tako se je tudi končala.

Koroška vstaja. Še malo časa in nemške nevarnosti bomo za vedno rešeni.

Glas iz Celovca.

V Celovcu smrdi. Lumparije prihajajo na dan. Prišli so na sled večmilijonski tatvini pri „Bergestelle“, poleg tega je izginilo tudi ogromno posteljnega perila, ki je bilo last bolnišnic. Tatom so na sledu, a ker so to osebe, ki igrajo v Celovcu veliko vlogo, bi radi vso lumparijo zamolčali še vsaj do plebiscita. V Celovec je prišlo 10 detektivov in državni

pravnik iz Dunaja, ki vso stvar raziskujejo. Pa tudi drugače celovški teroristični bandi že slaba prede. Dne 20. julija je bila občinska seja. Hoteli so Celovčanom zopet naprtiti novih 7 milijonov dolga. Za to nakano so zvedeli hišni posestniki in drugi davkoplačevalci, pa so zasedli dvorano še predno se je začela seja. Ko so občinski očetje videli te, ne posebno prijazne obraze, so predlog za 7 milijonsko posojilo umaknili in ga oddali posebnemu odboru. Davkoplačevalci pa so vkljub temu zahtevali, da občinski zastopniki odstopijo in da se razpišejo nove volitve. Dosedaj se plačuje v Celovcu 500% občinskih in 700% deželnih doklad. Deželna uprava je letos pomnožila svoj dolg za nič manj ko 20 milijonov kron. Če bo šlo tako naprej, bo kmalu ves Celovec prodan na javni dražbi, sedanji glavači bodo pa šli z milijoni iz dežele.

Pismo iz Beljaka.

Pri nas že ni čisto nič varno pred tatovi, ali če povemo po pravici, pred lačnimi ljudmi. Po deželi so nam pokradli z njiv in drevja že vse še nezrele pridelke, v mestu pa stoje pred prodajalnami cele procesije ljudi s kartami v rokah po ves dan zato, da nazadnje ne dobijo ničesar, ker ničesar več ni. Vsak se že sprašuje, kaj bo pozneje, ko že sedaj ob žetvi vsega manjka.

Te dni je nekdo raznesel novičo, da bo demarkacijska črta odpravljena. To ti je bilo veselje! Pa tudi iz te moke ne bo kruha, kakor se sedaj zopet sliši. Odprtje demarkacijske črte je bila le pobožna želja celovških gospodov, ki s takimi racami futrajo že celo leto naše ljudi. Ljudstvu kričijo vedno „Kärnten den Kärntnern“ in „Kärnten ungeteilt“. Ne vedo pa kaj hočejo pa kaj hočejo s tem povedati pravzaprav. Glavno je, da so sami zato dobro plačani. Kdo jim pa hoče vzeti njihov „Kärnten“? Mi vemo samo to, da hoče slovenske del Koroške pod Jugoslavijo, kamor bomo tudi mi Ziljani prej ali slej spadali; za njihov „Kärnten“ se pa seveda nihče ne zmeni. Vsak zase, a Bog za vse. Skupaj pa ne bomo nikdar več vozili, ker nočemo ostati osli, vpreženi v voz, na katerem bi komodno sedeli in bili po naših hrbtih.

Širite povsod „Korošca“!

Kruh v Nemški Avstriji.

Znano je, da imajo ves kruh na Brotkarte. Tisti, ki ga sami pečejo, morajo plačevati Brotsteuer. Ker zmeljejo tudi otrobe k moki, je kruh dostikrat zelo slab, listi pišejo tudi, da je „fadenziehend“. Zadnji čas pa se je pred sodnijo v Gradcu očitalo peku Hans Pock sledeče: Hans Pock je dajal samo prijateljem lepo moko, drugim pa slabo in kdor ni bil zadovoljen, tega je imenoval „Scheißkerl“. Sam je dobival moko od „Kriegsgetreideverkehrsanstalt“ in je zmiraj odtegnil 1½% na „Verstaubung“ (čeprav se moka ni nič zgubilo), ter je s tem prihranil v sedem mesecih 9430 kg moke in 8025 kg otrobov. Moko je spravljval skrivoma na stran (večinoma k sebi in drugim prijateljem). Ker je pri enem vagonu en cent moke „prihranil“, zato je pa drugo mlevno žito z vodo polival (waschelnas!), da je bilo bolj težko. Lepo belo moko je odzema, namesto te je pa dajal otrobe in odpadke, ki še za svinje niso bili; sam je rekel, da ta moka še za „Schweinefutter“ ne velja. Ko so ga drugi enkrat opomnili, da je moka plesnjiva, se je odrezal Hans Pock: „Ach was, daß Volk soll Kirschendreck fressen!“ (Tako poroča „Arbeiterwille“ z dne 20. julija 1920). Kakor vidimo, nimajo v Nemški Avstriji pokov samo za vrtnarje, ampak tudi za pekel!

Slovenskim delavcem.

Želite si, da bi vam šlo bolje, da bi postali srečni, kakor so drugi. Odkritosrčno vam privoščimo boljše življenje. Prepričani pa smo, da dosedaj niste hodili po pravi poti do sreče. Ko bi bila ta pot v okvirju nemške socijalno-demokratske stranke prava, bi bili morali že zdavna doseči, česar želite. Toda vaši voditelji so skrbeli le za lastni žep. za delavce se niso brigali. Ko bi vaši voditelji držali le polovico tega, kar so vam obljubljali pred vojno, se vojna nikdar ne bi bila začela.

Ali ste že pozabili, kakšno stališče so zavzemali nemški socijalni demokrati med vojno? „Heil der Krieg“ so kričali leta 1914 in „Gegen den Zarismus ziehen wir gerne in den Kampf“. Pa njihovo navdušenje ni veljalo demokratizmu, ampak nemškemu imperializmu. Poslanec Scheidemann, glavni vodja nemške soci-

jalne demokracije, je bil velik prijatelj tistega Wilhelma II, ki je hotel ukazovati vsemu svetu. „Wir werden den Feinden einen deutschen Frieden diktieren“ je bilo njegovo geslo in socialdemokrat Scheidemann ga je odobral.

Ko je ležal carizem že na tleh, so nemški socialni demokrati še vedno podpirali vsenemški imperijalizem. Pisali so vedno neprikrito, da mora zmagati nemško orožje. Le berite spise socialistov Hartmana, Leuthnerja, Davida in drugih! Prepričali se boste, da so ti voditelji socialnih demokratov odobravalni vojno. Lahko jim, sedeli so pri polnih mizah v zaledju, vas pa so gonili v smrt. Vi ste stradali in preklinjali, ker vojne ni hotelo biti konec.

Konec leta 1916 je bilo v Stockholmu na Švedskem zborovanje vseh evropskih voditeljev socialne demokracije. Hoteli so končati vojno. Prišli niso nikamor, ker nemški socialni demokrati niso hoteli dovoliti, da bi dobili vsi avstrijski narodi svoje pravice. Zato se pa hvalijo, da so vsem enako pravični. Na Koroškem smo bili Slovenci tlačeni, brez pravic, na smrt obsojeni. Noben socialni demokrat se ni oglasil nam v prid. Davili so nas grofje, baroni in nemški kapitalisti. Davili so tudi vas delavce.

Mi kmetje si ne želimo več nazaj teh časov. Nam se bo v Jugoslaviji bolje godilo. Interesi kmeta in delavca si ne nasprotujejo, to pišejo tudi socialni demokrati sami. Če nam pojde dobro, pojde dobro tudi vam. Zato pa vsak delavec lahko vidi, kje ga čaka dobro življenje. Sodite sami! Videli boste, kje je resnica, in prepričani smo, da boste vsi glasovali za Jugoslavijo.

Slovenski narod je demokratičen. Tudi socialni demokraciji ne bo nikdar nasprotoval. Pa ta socialna demokracija ne sme biti nemško-nacijonalna in imperijalistična, kakor so vaši dosedanji voditelji. Seveda so med njimi tudi častne izjeme, ki res spoštujejo strankina načela, pa teh je tako malo, da se ne slišijo izmed večine, ki trobi v vsenemški rog.

Gospodarstvo.

Agrarni klub v Beogradu

je sklenil in naslovil na vlado sledečo resolucijo:

1. Agrarni klub konstatira, da se naši najvažnejši pridelovalni panogi, t. j. kmetijstvu od strani države ne posveča niti najnujnejša pažnja, radi česar v najbližji bodočnosti preti nevarnost, da se z zaustavljanjem njegovega napredka umrtvi celokupni naš razvoj.

2. Ker je tudi v zemljedelstvu cena pridelkov osnova in najvažnejša pobuda za nadaljne delo, smatra Agrarni klub v rešitvi izvoznega vprašanja in prodaje kmetijskih pridelkov najvažnejše mere za pospeševanje kmetijskega proizvodnje in zahteva zato svobodno, z ničemer ovirano prodajo in izvoz kmetijskih pridelkov.

3. Poleg cen vplivajo na izboljšanje in okrepitev proizvodnje še razne vrste okolnosti na katere največ vpliva

državna agrarna politika. Agrarni klub zahteva zato od vlade, da se naše kmetijstvo v vsej njegovi obsežnosti temeljito prouči ter da se energično in takoj ukrene vse potrebno za okrepitev in pocenitev kmetijskega pridelovanja.

Opomba uredn.: Tudi mi smo istega mnenja, se pridružujemo resoluciji in pozivljamo vlado, da stori vse potrebno in čimnajtejši podpira in pospešuje kmetijsko pridelovanje, ki je v naši državi prvi in najglavnejši vir vsega.

Velikovški okraj.

Pliberk. Shod socialistov. V nedeljo, dne 18. julija so priredili socialni demokratje v Pliberku, na dvorišču gostilne Nemeš shod. Shoda so se udeležili po večini rudarji iz Leš, Mežice in Črne, vmes je bilo tudi nekaj kmetov iz pliberške okolice. Najbolj so vzdigali glave pliberški Nemci in nemškutarji. Ne nasprotujemo stremljenju delavstva po vsestranskem izboljšanju gmojnega položaja in pobijanju izrastkov kapitalizma. Pa tega stremljenja na shodu v Pliberku nismo mogli opaziti. Govorniki so otepali krog sebe s splošnimi frazami, ki so izzvenele samo v hujskanje. Prave stvari se sploh niso dotaknili. Pa bi se je tudi ne bili mogli in ne smeli. Saj so bili na shodu poleg delavcev tudi kmetje, kapitalisti in celo — verižniki, sploh ljudje, ki so sicer smrtni sovražniki delavstva, pa jih sedaj družijo z njimi sovraštvo do vsega, kar je slovenskega. V zadnjem času so namreč pomnožili stebri vsenemštva vrste „delavskih bataljonov“. Vsenemec dr. Herbst je dobil simpatije do proletarijata in usnjar Zdravja, pri katerem lahko vsak delavec občuti „milobo“ kapitalista, je tudi „sodrug“. Poleg omenjenih je še mnogo drugih, ki so postali iz nemškutarjev in kapitalistov „ubogi proletarijat“.

Glavni govornik je govoril tudi v glasovanju. Rekel je, da bodo socialisti glasovali za ono državo, kjer je socializem bolj razvit. Peščica pliberških nemčurjev, ki predstavljajo sedaj socialiste, bo seveda glasovala za Nemško Avstrijo. Nočemo ovirati socialistov v boju za boljšo socialno eksistenco, ne moremo pa dovoliti, da bi nemškutarji prirejali shode pod firmo socialnih demokratov in tam lovili nerazsodne ljudi za Nemško Avstrijo. Vodstvu jugoslovanske socialnodemokratske stranke pa priporočamo, naj napravi enkrat temeljito revizijo v stranki sami, ker se nam bodo drugače res zmešali pojmi: socializem in nemčurstvo.

Grabštanj. Dan na dan smo si bolj svesti zmage ne le v coni A, ampak tudi v coni B. Ta strašna novica pa prehudo učinkuje na nekatere naše nemčurčke. Zgodilo se je, da se je neki dečli iz Sp. Buhel, ki sliši menda na ime Tauschitz, zmešalo. V svoji prifrknjenosti napada nas, ki smo spoznali, da brez Jugoslavije ni življenja na Koroškem. Tudi njen oče ni nič boljši. Saj pravim, da jabolko ne pade daleč od drevesa. Zato pa, ti „oroška dečva“, zapomni si: če ne boš kmalu mirovala, ti kmalu pokažemo, kdo je pri nas gospodar. Pravijo, da imajo zate v Celovcu že pripravljeno

stanovanje (Villacher Vorstadt), kjer boš lahko zmerjala svoje sostanovalce. Zato pa le prihrani svoj jezik za tisti čas!

Grabštanj. Ferboltarjeva žena v Malih Benetkah že tako težko čaka, da bi bila enkrat „frei“, da se kar penl od jeze. Pravi, da bo Drava meja ali pa Karavanke. Mi ji pa povemo, da bo prej Drava nazaj tekla, preden se bo to zgodilo. Ker je tako sitna tudi posli nočejo ostati pri njej. Mi ji bomo pa dali „bewilago“ za immer v Tajčesterajh, če ne bo molčala.

Slov. Šmihel. Dolgo, dolgo smo tuhtali, kedaj bo glasovanje, sedaj pa vemo. „Tri mesce po plebiscitu“. Tako prerokujejo naši nemčurji, ki so vsega vedni, izobraženi in kulturni. Preljubi nemčurji, povemo vam, da bi ne prišli daleč, ko bi hoteli posnemati vašo kulturo in izobrazbo. Posebno pa ko bi mi hoteli pretepati svoje žene, kakor zna to neki od Nemcev dobro plačani agitator. No, ta bičej jo tepe in pravi zraven, da smo Slovenci nekulturni. Hvala lepa za vašo kulturo! Za plebiscit pa stuhtajte drugič kaj bolj pametnega.

Šmarkež. Dosedaj smo bili tihi, sedaj je pa potrpežljivosti konec. Če nas nemčurji ne bodo nehali zbadati, jim bomo stopili tako na prste, da jih bo pošteno bolelo. Spravili bomo na dan vse njihove lanske grehe in svinjarije. Skušali smo pozabiti, ker pa sami tega nočete, bomo malo pritisnili. Ali ste že pozabili, nemčurji, s kakšnim strahom ste hodili okrog, ko so se vrnili Jugoslovani? Takrat ste bili Slovenci, še „Živio“ ste klicali. Imeli ste slabo vest in strah. Zato si pa zapomnite: Mi hočemo mir, drugače si ga bomo sami napravili!

Protestiramo proti temu, da se dajejo propustnice za Celovec „prezidentu“ naše republike. Na podlagi lažnjivih izjav jih dobi, potem pa nosi iz Celovca vedno nova navodila za nemčurje.

Da ne bo nepotrebne prerekanja, povemo tukaj jasno in glasno, da je „Krivonog“ g. Marko Besse, pd. Škodnik, ki uči svoje otroke hajl kričati. Ljudje namreč stikajo glave in ugibljejo, kdo bi bil to, ker se vsak brani tega imena.

Glede prezidenta opomnimo, da si bomo pri glasovanju zbrali malo starejšega in bolj pametnega moža. — Čudo pa se je vseeno zgodilo pri nas dne 25. julija, ko je bilo protestno zborovanje v Velikovcu. Menda tudi g. prezident noče, da bi se odprla demarkacijska črta. Že ve, zakaj! Srce ga sicer vleče v Avstrijo, moke in špeha pa Celovčanom le ne privošči — ker imajo preslab denar. Smo pač kšajt, no, zato smo pa prezident!

Tinje. Petrov dan smo obhajali kaj slovesno. Po sv. maši se je zbrala šol. mladina in mnogo odraslih v šol. prostorih. Po primernem nagovoru so trije šolarji deklamirali radoljubne pesmi. Ob pesmi „Lepa naša domovina“ so se stari in mladi iskri oči veselja nad osvobojenjem iz nemške sužnosti. Končno so bili obdarovani z obleko in obujom mnogi revni otroci in tudi odrasli. V imenu vseh obdarovanih izrekamo najsrčnejšo zahvalo Zvezi ženskih društev v Velikovcu, ki je potom našega Žen. društva že drugič priskočila na pomoč našim revnejšim otrokom.

Tinje. V soboto 24. t. m. smo položili k večnemu počitku bivšega župana Uraka p. d. Mlinarja. Rajni je bil mirnega značaja in vseskozi slovenskega duha. Da pa je imel pred našimi nasilnimi nemčurji mir, se je izogibal političnih pogovorov in zato tudi najraje ostajal doma. Pred smrtjo je naročil, naj se ga pokoplje skromno, le domači cerkveni pevci naj mu zapoje žalostinko. Pa nemčur ne upošteva niti želj umrlih. Ko je Štuk zvedel za Mlinarjevo smrt, (menda jo je že komaj čakal) je kot norec letel v Velikovec vabit nemčursko kliko na pogreb. Sklical je tudi nemčursko godbo, o kateri se je rajni izrecno izrazil, da je ne mara.

Na dan pogreba so res pridirjali v Tinje najhujši velikovski in okoliški izdajalci, plačani agenti (morda so jim iz Št. Vida tudi za ta pogreb obljubili kako podporo), ter na grobu nemško peli, ne peli — krulili, ker tako stokanje se ne more imenovati petje. Godci pa so se napejali na pleh, ko žaba v vodi. Bolj je kdo pritisnil, lépše je bilo. Po pogrebu pa vsi v nemčursko Lavretovo gostilno. Tam so pokazali svojo germansko žilico. Godba je igrala polke, valčke i. t. d. in nemčurska drhal je žalovala za rajnim s plesom, kakor nekdanj divji Huni. Pfuj! Tako proslavljate spomin umrlih!

Železna Kapla. V našem trgu bi potrebovali raznih obrtnikov, ki bi ostali tudi po glasovanju v jugoslovanski Koroški. Potrebovali bomo krojače, čevljarje, mizarje, sedlarje in kovače. Naše ljudstvo je navezano sedaj na obrtnike, o katerih mislimo, da pojdejo po plebiscitu tja, kamor jih že sedaj vleče srce. Kakor kaže, požene zvesta ljubezen preko meje krojača Wiecherja in Vrbnika, čevljarje Babiča, Aupricha, Perkota, Vrhovnika, kovača Mikiša in še druge. Ker mislijo ti ljudje, da bo v Nemški Avstriji bolje nego pri nas, jih nikakor nočemo zadrževati. Dolžni pa smo skrbeti za to, da ne ostane naše ljudstvo brez obrtnikov. Obračamo se zato na slovenske obrtnike in jih vabimo, da si ogledajo naš trg, kjer bi lahko živeli vsaj tako, kakor živijo sedanji, še dva meseca v Jugoslaviji bivajoči obrtniki. — Našim ljudem pa priporočamo, naj gori imenovanim olajšajo preseljevanje s tem, da jih preveč ne obremenijo z dinarji.

Galicija. „Pojd' te nutra, boste videli, kako se nemškutarija futra!“ Krušni oče teh ljudi je Kuhar na Blatu, kjer imajo svoje „fersamlunge“. Tudi predzadnjo nedeljo so imeli tam zborovanje Odstavljeni kapelski „purgermajster“ Niederdorfer je pripeljal tja celo nemškutarsko bando, pa tudi nekaj domačih Judežev je bilo navzočih. Kanalja salamenska, to vam je bilo veselje za starega Kuharja! Napajati in „futрати“ tako imenitno družbo, si šteje on v izredno čast. Sicer pa je stari Kuhar pameten mož. Pred svojo hišo si je dal napraviti napis: „Warnung vor den Hunden!“ Vidimo, da je ta napis res na pravem mestu. S Kuharjem vred opozarjamo tudi mi vse poštene domačine in vse koroške Slovence na ta: „Warnung vor den Hunden!“

Sokolska slavnost v Guštanju. Korošci! Dne 8. avg. se bo vršila v Guštanju velika Sokolska slavnost. Udeležijo se te slavnosti mnoga društva iz

Slovenije. Ne opustite te prilike in pridite vsi, prav vsi, da bodo naši gostje, ki pridejo iz vseh bližnjih in mnogih daljnjih krajev, videli, da smo tudi mi zaveden del našega naroda, ki želimo in hočemo udomačiti in utrditi Sokolstvo na naši severni meji. Po možnosti pridite v narodnih nošah, fantje na okrašenih konjih. Pridite že z vlakom ob 6. uri zjutraj, ker se bo vršil že ob 9. uri slavnostni obhod po trgu. Javne telovadbe se bo udeležilo kakih 400 telovadcev. Nastopile bodo tudi članice in obojni naraščaj. Po telovadbi ljudska veselica, združena s petjem, plesom in srečolovom. Korošci, dne 8. avgusta vsi v Guštanju!

Boroveljski okraj.

Št. Ilj ob Dravi. Veseli nas naše Žensko društvo. S ponosom gledamo, kako deluje. Saj so pa poleg revnih tudi vse boljše gospodinje in dekleta. Jezi pa delavnost društva naše nemčurje, posebno pa znano Reziko Wutte, pd. Šercavo. Zaletava se v nas kot osa. Jugoslavija ji leži v želodcu, ker ne more več nositi pošte čez mejo kakor prej. Sedaj je revica bolna. Pa pri vsem tem ji jeziček še zmiraj dobro gre. Pravi, da so pri društvu same trepe. Ja, ja, njene glihe pač ni zraven, ki bi se delala Slovenka, če ji kaže, drugič je pa najbolj zagrizena nemčurka.

Ljuba Rezika! Če ne misliš dati svojega jezika kmalu v penzijo, kar poberi svoje stvari, pa hajdi za svojim ženinom v Nemško Avstrijo. Tam je bolj treba takih tepstih svetovalk, mi si bomo že same pomagale.

Bilčovs. Zbiramo se že od 3. junija. Nabralo se nas je toliko, da se ne vstrašimo, če pride pet antantnih komisij. Ne pustimo se več od nemčurjev ne podpihovati, ne podkupovati. Združile smo se tako trdno, da nas niti „folksverovci“ ne bi mogli več razdružiti.

Ob tej priliki pozdravljamo vsa ženska društva šjrom našega slovenskega Gorotana. Žensko društvo Bilčovs.

Bilčovs. Vedeli smo, da se bomo Gorjanci postavili, a da bomo šli v takem številu na protestni shod v Borovlje, tega bi ne bil nihče mislil. Slovenski Korošci smo ta dan pokazali, da Nemcev ne maramo, ker je Nemec vedno le vihtel bič nad nami, pokazali smo, da čutimo, da so naši bratje na jugu. Ljudstvo ne pusti, da bi se demarkacijska črta odprla. Nemci, ali vidite, kako vas imamo radi in kako stoje akcije za vašo zmago v našem pasu! Samo iz občin Bilčovs—Zg. Vesca nas je bilo mnogo nad 300 na protestnem shodu. Torej dobra četrtina, ne vseh glasovalcev, ampak vseh prebivalcev! V Kajzazah in na Moščenici so imeli ta dan semenj. Pa so pustili semenj in so šli v Borovlje, iz vsake hiše po 2 ali 3. In Nemci so pred par meseci pisali, v „Freie Stimmen“ (Freie Lügen!) da v teh občinah stoji za nje dobro! Za njih polom stoji res dobro, izborno! To se bodo na dan glasovanja praskali za ušesi, mi pa bomo zažigali kresove in slavili zmago. Koroško ljudstvo je 25. 7. krepko povedalo, da ne pusti, da bi Nemci hodili k nam nemir delat in v nevarnost spravljat naše imetje in življenje. Ko smo se omenjeni dan

vozili v Borovlje, je sedel v našem vozu že siv, rejen možakar, srednje velikosti, ki je potuhnjeno in prihuljeno sedel pri oknu in ni kazal nikakega navdušenja, ko je bilo vse veselo in navdušeno. Očividno je bil nemškutar, ki mu dobro dene, da se mu v Jugoslaviji redi trebušček.

Šmarjeta v Rožu. Šmarječani in spodnji Rožani so se dne 25. julija prepričali, da je in ostane Šmarjeta slovenska trdnjava, kljub vsemu divjanju naših „pravih“ Nemcev. Protestnega shoda v Borovljah se je udeležilo na 24 okrašenih vozovih in peš čez 400 (štel sem jih nalašč) volilcev iz naše občine. Omahljivci, spametujte se! Pravim nemčurjem bomo pa nekaj poštenih povedali kedar bodo zopet prosili in beračili okoli nas šmarjeških Slovencev.

Šmarjeta v Rožu. Vprašamo gospo Šelandrovo, ki je rodom Goričanka ter je bila do svoje poroke učiteljica in predsednica našega Ženskega društva, kako je mogoče, da se človek v tako kratkem času prelevi? Slovenka, Primorka odgovarja na slovenski pozdrav šolskih otrok: „Kris Kot!“ Obiskuje vsako nemškutarsko prireditev, izogiblje se pa vseh slovenskih nalašč.

Naše Žensko društvo opozarjamo, da izbriše mlado go. Šelander iz imenika in ji vrne vse njene prispevke vsled sledeče njene opazke: „No, kmalu boste videle, kaj vas (namreč članice Ženskega društva) še čaka!“

Želimo, pa tudi, da zvedo o tem naši zavedni goriški begunci, da se njihove narodno misleče hčerke in sestre ne bodo vdajale ljudem, „ki radi dajo polovico svojega premoženja, samo da bo tu Nemška Avstrija“. Prihodnjic še več!

Žihpolje. Tukaj imamo jako dobro plačane nemčurske agitatorje, ki letajo od hiše do hiše. Kar drug drugega hočejo prekositi, kdo bo raztrgal več čevljev. Na generalni poziv g. Lučovnika so se zbrali v nedeljo, dne 11. julija vsi nemčurji na Otoku, kjer so imeli posvetovanje. Videti pa je bilo, da niso bili posebno dobre volje, kljub temu, da jih je prišel tolažiti nek Celovčan, ki se je pripeljal po jadrnici na Otok. S čigavim dovoljenjem, nam je neznan in nerazumljivo. V torek zvečer, dne 13. julija pa so imeli važna posvetovanja na Žihpoljah, kjer jim je zopet vlival neki neznanec poguma v zgrešene butice. V nedeljo dne 18. julija pa so imeli pri Kiršnerju neko „teilungo“. Plačevali so menda svoje agitatorje. Za vsako neumno laž o Jugoslaviji pa so dobili še posebno nagrado. Popoldne so šli plačevati svoje zveste priganjače na Golšovo k Gresu, Strah so imeli. Eden je rekel: „Wir sind schon verahnten“. Isto nedeljo je šel folksverovski „hautman“ Tomažej, ki ima povsod veliko besedo, na Bistrico v Rožu, kamor je nesel poročilo o velikovškem zaupnem sestanku nemčurjev, ki so ga imeli tam 13. julija. Tomažej imajo tam tako za „laufpuršta“ bolj važnih nemčurskih poročil. Pač nemška agitacija več nese ko kmetija, kajne Tomažej?! „Verbindungsmann“ med Celovcem in Žihpoljami je pa čevljar Krištof. Ta revež se nam pa včasih že smisli, ko se tako poti, kakor na primer v pondeljek, dne 19. julija zjutraj. Saj ni čuda, pot je nevarna! Za denar pa se vse stori.

Lahko je biti „navdušen“ nemčur, če je človek tako dobro plačan. Ker jim pa trud in propaganda za lačno Avstrijo ne gre posebno v klasje, so pa poslali bivšega nadučitelja Grabnerja v „Pr. propaganda-Kurs“. Šel se je učiti novih laži, s katerimi bo sedaj farbal naše kinete. Presneto slabo se jim mora goditi, da morajo že študirati, kako bi prevarili ljudi, da bi glasovali za Nemško Avstrijo. Toda z Judeži bodo tudi Žilipoljčani pri plebiscitu prav pošteno pometli.

Borovlje. Ljubljansko gasilno društvo je obhajalo 18. julija svojo petdesetletnico. Obenem se je vršil tudi občni zbor Gasilske zveze Ljubljana. Pohiteli smo tudi mi koroški gasilci počastiti in pozdraviti svoje tovariše. Sprejeli in pozdravili so nas tudi oni prav prisrčno. Posebno častno sta nastopili društvi Podsinjaves in Št. Janž. Naj bi jih posnela vsa društva. Gasilska župa borovljenska.

Hodiše. Dne 17. julija je utonil v Vrbskem jezeru orožniški narednik Josip Korošec, orožniške postaje Ribnica ob Vrbskem jezeru. Zadel ga je najbrž kap med kopanjem. Pogreb se je vršil dne 20. julija ob navzočnosti tovarišev — orožnikov. Bodi mu ohranjen prijazen spomin! Orožniki 2. voda, 7. čete.

Dnevne vesti.

V nedeljo dne 8. avgusta, popoldne, veselica

v Št. Štefanu pri Vobrah. Vsi gremo gledat!

Maribor. Tudi v Mariboru so se znižale cene blaga za obleke. Pri tvrdki I. N. Šoštaric v Gosposki ulici 5, se dobijo krasni vzorci po jako nizki ceni.

Lapod. Dne 20. julija je pri kopanju v Dravi utonil 10 letni Wiesler. Trupla še do danes niso našli. Splošno bi se moralo vsem otrokom v šoli prepovedati kopanje v Dravi, ki je znana kot zahrbtna voda.

Črna. Gozdni požar. Dne 15. julija je izbruhnil na dosedaj neznan način požar v gozdu rudarja Filipa Repanšek na Doberki pri Črni. Uničil je vse mlado drevje in rastlinstvo v obsegu 2 ha.

Libuče. Dne 16. julija pa noči je neznan zlobnež zažgal Juriju Hale iz Dolgih brd pred hišo stoječo kopo sena, v vrednosti 600 K, ki je popolnoma zgorela. Imenovanemu je leto 10. aprila pogorelo vse, oktobra lanskega leta pa tudi velika kopa sena. Tudi v teh 2 slučajih je bilo zažgano po zlobni roki. (Ali zločinca ni mogoče izslediti in ga prav občutno kaznovati?)

Prosim dotičnega, ki sem mu dal držati svoj deželni v nedeljo, 25. julija v Sinči vasi, ko sem stopil v avto, da naznani svoj naslov upravi „Korošca“.

Za Malgajev spomenik.

Junaku Malgaju in vsem borilcem, ki so držali svoje mlado življenje, da so nam priborili svobodo in nas rešili avstrijskega jarma, hočemo postaviti na Koroškem ponosen spomenik, ki bo pričal se poznim rodovom o njihovem junaštvu in o naši hvaležnosti in narodni zavednosti. Dignost vsakega zavednega Slovenca je, da po svojih močeh prispeva za ta spomenik. Rojaki pošiljajte darove na Narodni svet (Malgajev spomenik) v Velikovecu.

Prodaja lesa. Iz gozdov Alfreda Voigta na Koroškem se prodaja v revirju Ljubelj 1000 m³, v revirju Sele—Kot pa 800 m³ smrekovih in mecesnovih hlodov ter 300 prn. mehkih in trdih drv.

Ponudbe naj se pošljejo do vstetega 10. avgusta 1920 na državno nadzorništvo za Voigtovo veleposestvo v Borovljah, kjer dobijo interesenti tudi vsa potrebna pojasnila.

Posestvo malo, vzamem v najem ali g kupim. Naslov pove uprava „Korošca“.

Primešaj krmi Mastin!

V smislu odloka deželne vlade za Kranjsko v Ljubljani z dne 18. julija 1899., št. 10.595, ki mi ga je mestni magistrat ljubljanski izporečil dne 28. julija 1899., št. 25.255, smejo dietetično sredstvo Mastin, redilni prašek, za prasiče in za vsako živino, lekarnarji, trgovci, drogisti in kramarji prosto prodajati. Mastin je kot prosti obrtni predmet oglašen. V Ljubljani, dne 3. avgusta 1900., mag. opr. št. 28.561.

Ako Mastina v lekarnah in trgovinah ne dobite, ga naročite po pošti. 5 zavojev Mastina stane K 30:50 poštne prostote na dom.

Mazilo zoper garje (naftol-mazilo) uniči pri ljudeh garje, lišaj, srbečico, kožne bolezni in izpuščaje; pri živini uniči garje. Lonček tega mazila velja po pošti 12 K 50 v.

Lekarnar Trnkoci v Ljubljani (Slovenija) zraven rotovža.

Prodaja lesa. Iz gozdov Ludovika Wittgensteina na Koroškem se prodaja na Svinji planini pri Grebinju 950 m³ mecesnovih hlodov, v okolišju Sel nad Borovljani 400 m³ smrekovih in mecesnovih hlodov ter 800 prn. večinoma mehkih drv; v občini Smarjeta v Rožu 800 m³, v občini Slov. Plajberk 1000 m³, v občini Loče pa 600 m³ smrekovega in mecesnovega okroglega lesa. Tudi se odda več vagonov smrekovega lubja.

Ponudbe naj se pošljejo do vstetega 10. avgusta 1920 državnemu nadzorništvu za Wittgensteinovo veleposestvo v Borovljah, kjer dobijo interesenti tudi vsa potrebna pojasnila.

Proda se fino moško

kolo Styria

s prestavami za ravne in hribovite ceste. Istotam dobra srebrna ura s 3 pokrovc. Naslov pove uredništvo lista.

Telefonska knjiga za Maribor, Koroško, Štajersko in Prekmurje izide v kratkem času. Dotične cenjene tvrdke, ki želijo oddati inserate v to knjigo, naj blagovolijo vpslati naslov na Anončni in informacijski zavod „Vedež“, Maribor, Gregorčičeva ul. 6, tel. 132.

Pozor! Slovenski urar. Pozor!

Naznanjam slavnemu občinstvu otvoritev svoje delavnice za popraviljanje ur vsake vrste in sistema. Potrudi se bom, da ustrezem sl. občinstvu hitro in zanesljivo, ter prošim za obisk. Avberšek Gašpar, urar, Velikovec, v Čarfovi hiši.

Iščem zanesljivega, treznega hlapca za večjo kmetijo. Znati mora vsa poljska dela. Je tudi lahko oženjen. Plača pa dogovoru. Pismene ali ustmene ponudbe na A. Zakotnik, Suha 1., pri Škofičah ob jez., p. Logaves.

Manufakturno blago

po znižani ceni

je dospelo iz inozemstva in se dobi pri

I. N. Šoštaric, Maribor
Gosposka ulica 5.

Zastopstvo tovarne klobukov Valentin Maček v Domžalah

se nahaja

v Mariboru, Slovenska ulica 15.

Sprejma popravilo, čiščenje, barvanje i. t. d. vsakovrstnih damskih in moških klobukov ter naročila na nove.

Cene brez konkurence! Postrežba točna!

Štampilje vseh vrst in
pečate iz medi za pečatni vosek
dobavlja najhitreje in najcenejše

Ludovik Šef, Maribor
Prešernova ulica 1.

Tovarniška zaloga papirja in specialna trgovina pisarniških potrebščin.

Mariborska eskomptna banka, podružnica Velikovec

Telefon št. 7 (interurban).

Mestni trg št. 141.

Račun pošt. ček. urada SHS v Ljubljani: 11.695.

Centrala Maribor

Podružnica Murska Sobota

sprejema vloge na knjižice in tekoči račun proti najugodnejšemu obrestovanju; dovoljuje vsakovrstne kredite pod najugodnejšimi pogoji; akreditivi na vsa tu- in inozemska mesta.

Podružnica izvršuje vse v bančno stroko spadajoče posle.

Blagajna je odprta od 1/2 9. do 12. ure in od 15. do 16. ure (3. do 4. ure popoldne).

Izvršuje nakazila v tu- in inozemstvo. Kupuje in prodaja devize, valute in vrednostne papirje ter eskomptira trgovske menice. Daje pojasnila vsak čas brezplačno.